

C-825/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. december 23.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Conseil d'État (Belgium)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. december 13.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

UP

Ellenérdekű fél:

Centre public d'action sociale de Liège

1. A jogvita tárgya és adatai:

- 1 2014. szeptember 24-én a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél menedékjog iránti kérelmét elutasították és 2014. október 13-án kiutasítási határozatot kézbesítettek a részére.
- 2 2014. október 16-án a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél keresetet terjesztett elő az elutasító határozattal szemben a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) előtt.
- 3 2015. január 19-én a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél egészségügyi okokra alapított tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be.
- 4 2015. június 8-án e kérelmet elfogadhatónak nyilvánították, így bejelentkezési igazolást (ideiglenes tartózkodási engedély) állítottak ki számára. A Centre public d'action sociale de Liège (liège-i szociális közellátási központ, Belgium) szociális ellátást folyósított a részére.

- 5 2015. július 22-én a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) elutasította a 2014. szeptember 24-i elutasító határozattal szemben előterjesztett keresetet.
- 6 2016. április 20-án az Office des étrangers (idegenrendészeti hivatal, Belgium) megalapozatlannak nyilvánította az egészségügyi okokra alapított tartózkodási engedély iránti kérelmet. Bejelentkezési igazolást (ideiglenes tartózkodási engedély) már nem állítottak ki a részére.
- 7 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél nem halasztó hatályú keresetet terjesztett elő e határozattal szemben a Conseil du contentieux des étrangers (külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság) előtt.
- 8 A Centre public d'action sociale de Liège (liège-i szociális közellátási központ) 2016. május 1-jétől visszavonta tőle a szociális ellátást.
- 9 2016. november 7-i ítéletével a tribunal du travail de Liège (liège-i munkaügyi bíróság, Belgium) elutasította a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által a szociális ellátás e visszavonása ellen benyújtott keresetet.
- 10 2017. március 15-én a cour du travail de Liège (liège-i munkaügyi fellebbviteli bíróság, Belgium) elutasította a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő félnek az ezen ítélet ellen előterjesztett fellebbezését.
- 11 A cour du travail de Liège (liège-i munkaügyi bíróság) lényegében úgy vélte, hogy – az egészségügyi okokra alapított tartózkodási engedély iránti kérelmet megelőzően kézbesített – kiutasítási határozat végrehajtását kétségkívül felfüggesztették, és az ismét hatályossá vált, amikor a bejelentkezési igazolás kiállítására már nem került sor. A Belgiumban immár jogellenesen tartózkodó, felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél ennél fogva már nem jogosult a szóban forgó szociális ellátásra.
- 12 Az ezen ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelem tárgyában eljárva a Cour de cassation (semmitőszék, Belgium) jelenleg a Bírósághoz intéz kérdést.

2. A szóban forgó rendelkezések:

Az uniós jog

A harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv:

- 13 „Az illegális [helyesen: jogellenes] tartózkodás megszüntetése” című II. fejezet a 6. cikkében a következőképpen rendelkezik:

„Kiutasítási határozat

(1) A tagállamok a (2)–(5) bekezdésben említett kivételek sérelme nélkül a területükön illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan kiutasítási határozatot adnak ki.

[...]

(4) A tagállamok bármikor dönthetnek úgy, hogy a területükön jogszerűtlenül tartózkodó harmadik országbeli állampolgár számára könyörületességből, humanitárius vagy egyéb okokból önálló tartózkodási engedélyt vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyt adnak ki. Ebben az esetben kiutasítási határozat elrendelésére nem kerül sor. Amennyiben már kiadták a kiutasítási határozatot, azt vissza kell vonni, vagy a tartózkodási engedély vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedély érvényességének idejére fel kell függeszteni.

[...]”

14 A „Kitoloncolás” című 8. cikk a következőképpen rendelkezik:

„(1) Amennyiben nem került sor a 7. cikk (4) bekezdésének megfelelően önkéntes távozásra vonatkozó határidő megállapítására, vagy a visszatérési kötelezettséget az érintettek nem teljesítették a 7. cikk alapján önkéntes távozásra megadott határidőn belül, a tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak a kiutasítási határozat végrehajtásához.

[...]

(6) A tagállamok gondoskodnak a kitoloncolás hatékony ellenőrzési rendszeréről.”

Nemzeti jog

A loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'action sociale (a szociális közellátási központokról szóló, 1976. július 8-i sarkalatos törvény)

15 Az 1. cikk a következőképpen rendelkezik:

„Minden személynek joga a van szociális ellátáshoz. Annak célja, hogy mindenki számára lehetővé tegye az emberi méltóságnak megfelelő életet.

Létrejönnek a szociális közellátási központok, amelyek feladata az e törvényben meghatározott feltételek mellett ezen ellátás biztosítása”.

16 Az 57. cikk a következőképpen rendelkezik:

„§ 1. Az 57ter cikk rendelkezéseinek sérelme nélkül a szociális közellátási központ feladata, hogy biztosítsa a személyek és családok számára a közösség által nyújtandó támogatást.

[...]

E támogatás lehet anyagi, szociális, orvosi vagy pszichológiai.

§ 2. E törvény többi rendelkezéseitől eltérően a szociális közellátási központ feladata a következőkre korlátozódik:

1° a Királyság területén jogellenesen tartózkodó külföldivel szemben sürgős orvosi ellátás nyújtása;

[...]

Az a külföldi, aki azt állítja magáról, hogy menekült, és aki ennek elismerése iránt kérelemmel élt, jogellenesen tartózkodik a Királyság területén, amennyiben menedékjog iránti kérelmét elutasították, és az érintett külföldi személlyel szemben kiutasítást elrendelő határozatot hoztak.[...]

A loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (a külföldieknek az ország területére történő beutazásáról, tartózkodásáról, letelepedéséről és kiutasításáról szóló, 1980. december 15-i törvény

17 A 9ter cikk a következőképpen rendelkezik:

§ 1. Az a Belgiumban tartózkodó külföldi [...], és aki olyan betegségben szenved, amely valós veszélyt jelent életére vagy testi épségére nézve, vagy embertelen vagy megalázó bánásmód tényleges veszélyével jár, amennyiben származási országában, vagy abban az országban, ahol tartózkodik, nem létezik megfelelő kezelés [...], tartózkodási engedélyt kérhet a Királyságban”.

Arrêté royal du 17 mai 2007 fixant des modalités d'exécution de la loi du 15 septembre 2006 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers (a külföldiek beutazásáról, tartózkodásáról, letelepedéséről és kiutasításáról szóló, 1980. december 15-i törvény módosításáról szóló, 2006. szeptember 15-i törvény részletes végrehajtási szabályainak meghatározásáról szóló, 2007. május 17-i királyi rendelet)

18 A 7. cikk a következőképpen rendelkezik:

„[...]

A törvény 9ter cikke § 3-ában foglalt esetek kivételével a miniszter megbízottjának utasítására a település bejegyzí az érintettet a külföldiek

nyilvántartásába és az A minta szerinti bejelentkezési igazolást állít ki számára. [...]"

19 A 8. cikk a következőképpen rendelkezik:

„A törvény 9ter alapján kiállított ideiglenes tartózkodási engedély és a külföldiek nyilvántartásába való bejegyzésről szóló igazolás legalább egy évig érvényes”.

3. A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél álláspontja:

20 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél lényegében azt állítja, hogy a bejelentkezési igazolás az egészségügyi okokra alapított tartózkodási engedélyt kérelmező személyt – még ha átmenetileg és visszavonható jelleggel is – tartózkodásra jogosítja, és ennél fogva a korábban kézbesített kiutasítási határozat hallgatólagos visszavonását foglalja magában. A megtámadott ítélet tehát nem alapulhat ezen a kiutasítási határozaton annak meghatározása érdekében, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél tartózkodása a szóban forgó, 2016. május 1. és november 2. közötti időszakban jogellenes volt, és az 1976. július 8-i törvény 57. cikkének § 2-a alapján nem részesülhet a sürgős orvosi ellátáson kívüli szociális ellátásban.

4. A Cour de cassation (semmitőszék) értékelése:

- 21 A 2008/115 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok a területükön jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozóan főszabály szerint kiutasítási határozatot adnak ki.
- 22 A 2008/115 irányelv 6. cikkének (4) bekezdése alapján a tagállamok bármikor dönthetnek úgy, hogy a területükön jogszerűtlenül tartózkodó harmadik országbeli állampolgár számára könnyorületességből, humanitárius vagy egyéb okokból önálló tartózkodási engedélyt vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyt adnak ki és ebben az esetben amennyiben már kiadták a kiutasítási határozatot, azt vissza kell vonni, vagy a tartózkodási engedély vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedély érvényességének idejére fel kell függeszteni.
- 23 Ezen irányelv 8. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a tagállamok minden szükséges intézkedést meghoznak a kiutasítási határozat végrehajtásához.
- 24 A 2018. június 19-i Gnandi ítéletben (C-181/16, EU:C:2018:465) a Bíróság megállapította, hogy a belga idegenrendészeti hivatal által a harmadik országbeli állampolgárral szemben a nemzetközi védelem iránti kérelmének elutasítását követően hozott kiutasítási határozat a 2008/115 irányelv 3. cikkének 4. pontja szerinti kiutasítási határozatnak minősül.
- 25 A 2016. február 15-i N ítélet (C-601/15 PPU, EU:C:2016:84) alapjául szolgáló ügyben a kérdést előterjesztő bíróság, a Conseil d'État des Pays-Bas (államtanács,

Hollandia) jelezte, hogy a saját ítélkezési gyakorlata alapján a kiutasítási eljárás hatálya alatt álló személy által benyújtott menedékjog iránti kérelem automatikusan érvénytelenít az ezen eljárás keretében korábban hozott minden kiutasítási határozatot. A Bíróság e tekintetben kiemelte, hogy a 2008/115 irányelv hatékony érvényesülése mindenképpen megköveteli, hogy az ezen irányelv alapján megindított olyan eljárást, amelynek keretében az adott esetben beutazási tilalommal járó kiutasítási határozatot fogadtak el, folytatni lehessen abban a szakaszban, ahol azt a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtása miatt felfüggesztették, amennyiben ezt a kérelmet első fokon elutasították; a tagállamok ugyanis nem veszélyeztethetik az ez utóbbi irányelv által kitűzött cél megvalósítását, vagyis a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok hatékony visszatérési és hazatelepülési politikájának a megvalósítását; hozzátette, hogy e tekintetben mind az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (3) bekezdéséből eredő, a tagállamok együttműködési kötelezettségéből, mind pedig a 2008/115 irányelvnek különösen a (4) preambulumbekkezdésében kifejtett hatékonysági követelményekből következik, hogy a tagállamok számára az ezen irányelv 8. cikkében előírt azon kötelezettséget, hogy az e cikk (1) bekezdésében érintett esetekben kitoloncolást foganatosítsanak, rövid időn belül teljesíteni kell; márpedig ezt a kötelezettséget nem tartanák tiszteletben akkor, ha a kitoloncolásra amiatt kerülne sor később, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelem első fokon történő elutasítását követően az előző pontban leírt, hasonló eljárást nem abban a szakaszban kellene folytatni, amelyben az felfüggesztésre került, hanem azt újra kellene kezdeni.

- 26 A jelen esetben a Cour de cassation (semmtőszék) úgy véli, hogy a felhozott jogalap a 2008/115 irányelv 6. és 8. cikkének értelmezését igényli.
- 27 A határozathozatalt megelőzően tehát az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé.

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

- 28 A Cour de cassation (semmtőszék, Belgium) az eljárást felfüggeszti, amíg a Bíróság az alábbi előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésben határozatot hoz:

Ellentétben a harmadik országok illegálisan [helyesen: jogellenesen] tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló, 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. és 8. cikkével az a belső jogi szabály, amely szerint az egészségügyi okokra alapított, a fent említett szempontokat figyelembe véve elfogadhatónak minősülő tartózkodási engedély iránti kérelem vizsgálata során tartózkodási jogot biztosító engedély megadása azzal a következménnyel jár, hogy a harmadik országbeli állampolgár e kérelem vizsgálata során – még ha átmenetileg és visszavonható jelleggel is – jogosult a tagállam területén tartózkodni, és hogy ezen engedély megadása ennél fogva magában foglalja az

azzal összeegyeztethetetlen, korábban a menekültügyi eljárás keretében elfogadott kiutasítási határozat hallgatólagos visszavonását?

MUNKADOKUMENTUM